Interreg Slovenija – Österreich
Sofinancira EVROPSKA UNIJA
Kofinanziert von der EUROPÄISCHEN UNION

Mobita SI-AT

Interreg Slovenija – Österreich
Sofinancira EVROPSKA UNIJA
Kofinanziert von der EUROPÄISCHEN UNION

LifeLongWood

Ključne ugotovitve in poudarki

Zaključna konferenca projektov LifeLongWood in Mobita SI-AT

Karierna orientacija prihodnosti | 17. september 2026 | Tabor, Slovenija

Izhodišče. Konferenca je povezala strokovne prispevke, rezultate projektov, izkušnje šol in praktično preizkušanje razvitih orodij. Iz predstavitev ter izkušenj projektov LifeLongWood in Mobita SI-AT izhajajo naslednje skupne ugotovitve in spodbude za nadaljnjo prakso.

1	**Karierna orientacija se začne zgodaj – vendar ne s prezgodnjo izbiro poklica.** Predstave o delu in poklicih se oblikujejo že v otroštvu, nanje pa vplivajo družina, družbeno okolje, mediji in spolni stereotipi. Otroci in mladostniki morajo zato že zgodaj dobiti raznolike možnosti za raziskovanje svojih interesov, močnih področij in predstav o prihodnosti. Na tej podlagi lahko pozneje sprejemajo bolj premišljene odločitve o izobraževanju in poklicni poti.
2	**Učinkovito karierno orientacijo mladi doživijo, ne le poslušajo razlage o njej.** Praktične naloge, neposredne izkušnje, srečanja z zaposlenimi in vpogled v resnična delovna okolja omogočajo boljše razumevanje poklicev in ostanejo dlje v spominu. Mobita SI-AT in LifeLongWood kažeta, kako lahko preizkušanje, raziskovanje in lastno ustvarjanje mlade dejavno vključijo v proces orientacije.
3	**Mobilne ponudbe omogočajo širši dostop do praktične karierne orientacije.** Dopolnjujejo svetovalne in orientacijske storitve na stalnih lokacijah, saj metode, strokovnjake in opremo pripeljejo neposredno v šole. Tako zmanjšujejo organizacijske in prostorske ovire – zlasti zunaj večjih središč – ter omogočajo sodelovanje celotnih razredov. Dostop do praktične karierne orientacije je zato manj odvisen od kraja bivanja ali individualnih možnosti mladih.
4	**Skupno izhodišče zahteva različne poti.** Starostne skupine, regije in izobraževalna okolja se med seboj razlikujejo. Uspešni modeli lahko zato sledijo skupnemu načelu, vendar morajo biti prilagojeni razvojni stopnji, lokalnim razmeram in ciljnim skupinam. Trije modeli Mobita in raznoliki formati LifeLongWood potrjujejo vrednost takšne prilagodljivosti.
5	**Digitalna orodja širijo možnosti – vendar ne nadomeščajo resničnih srečanj.** Virtualna resničnost, digitalni testi in avdiovizualna gradiva lahko približajo težje dostopne poklice in delovne procese ter spodbudijo radovednost. Največji učinek imajo v povezavi z refleksijo, osebno podporo, praktičnimi nalogami ter neposrednim stikom s podjetji in zaposlenimi.
6	**Več informacij samo po sebi še ne pomeni orientacije.** Mladi se srečujejo s številnimi možnostmi, primerjajo se z mnogimi zgledi in se obenem bojijo napačne odločitve. Učinkovita orodja zato zahtevajo strokovno podporo in razumljive povratne informacije. Tako je mogoče informacije o izobraževalnih in poklicnih poteh povezati z lastnim profilom ter jih pretvoriti v realistično, smiselno in izvedljivo usmeritev.
7	**Poklice je treba predstavljati širše, sodobneje in bolj realistično.** Primer gozdno-lesne vrednostne verige je pokazal, da se celotna poklicna področja pogosto dojemajo preozko ali preveč tradicionalno. Neposreden vpogled v različne dejavnosti, tehnologije in karierne poti lahko preseže stereotipe ter hkrati vzpostavi realistično povezavo s potrebami po kadrih in zaposlitvenimi možnostmi v regiji.

8 **Trajni učinki nastajajo s sodelovanjem, preizkušanjem in nadaljnjo uporabo.** Pri razvoju morajo sodelovati šole, podjetja, zbornice, izobraževalne organizacije, organizacije za karierno orientacijo in mladi. Čezmejna izmenjava omogoča primerjavo izkušenj, prenos uspešnih pristopov in regionalno nadgradnjo rešitev. Za trajne učinke so potrebni tudi usposobljeni učitelji in strokovnjaki, ustrezna gradiva ter sistematična umestitev v šolsko okolje. Preizkušena orodja je treba uporabljati tudi po zaključku projektov ter jih sproti izboljševati na podlagi novih povratnih informacij.

Skupna ključna ugotovitev

Karierna orientacija, usmerjena v prihodnost, ustvarja priložnosti za odkrivanje, preizkušanje, srečevanje in razmislek. Mladim pomaga bolje spoznati sebe in raznolikost sveta dela ter jih opolnomoči, da naslednje korake naredijo informirano in samostojno.